

به نام خدا

چگونگی ساماندهی اطلاعات سایت - پیشنهادات (۲) - ۱۳۹۰/۱۲/۲۸

اما درباره دو نکته‌ای که فرمودید:

۱. ساماندهی حجم زیاد اطلاعات (فیش‌های بر اساس قالب) با حفظ کثرت و وحدت
۲. استانداردسازی اصطلاحات (برچسب‌ها)

در متنی که خدمت شما ارسال کرده بودم
توجهی به هر دوی این مشکلات داشتم
ولی به اجمال طرح شد و تفصیلاً بیان نگردید

اما مشکل اول:

پیشنهاد بنده این بود که «جستارها» محور وحدت قرار بگیرد
البته با تبدیل شدن به «پرونده»
شما پرونده‌های خوبی هم‌اکنون در سایت دارید
باید پرونده‌ها را توسعه دهیم
به نحوی که هر چند جستار تبدیل به یک پرونده واحد شود
کثرت اطلاعاتی که شما در اختیار دارید
در سه محور قابل توجه است:

۱. موضوع اطلاع

۲. قالب اطلاع

۳. مشخصه‌های اطلاع

البته شاید بیشتر از این بتوان محور تعیین کرد
ولی بنده این را با توجه به ساختار اطلاعاتی سایت شما بیان کردم
شما موضوع را بر اساس برچسب‌ها شناسایی می‌کنید
قالب‌ها هم همان تنوع اطلاعاتی شماست؛ قرآن، حدیث، شعر، کلمات قصار، تاریخ، ادبیات و...
و مشخصه‌های اطلاع آن دسته از ویژگی‌ها هستند
که وابستگی به همان اطلاع خاص دارند، مانند:
تاریخ بیانات
مناسبت
مکان دیدار
شرکت‌کنندگان در دیدار و...

ما باید این سه محور را ملاک طراحی نظامی قرار دهیم
که می‌خواهد تمامی داده‌ها را با حفظ کثرت به وحدت برساند
البته که محور وحدت همان موضوع خواهد بود

یعنی به قول آسیدمنیر تقسیم شامل ما «نظام موضوعات» است و تقسیم مشمول «قالب‌ها»
 در در نهایت نقش تبعی را محور «مشخصه‌ها» بازی خواهد کرد
 مشخصه‌ها در آخرین نمای اطلاعات به استحضار کاربر خواهد رسید
 و البته اگر کاربری بخواهد بسیار تبعی به اطلاعات سایت نگاه کند
 به دنبال جستجوی تاریخی یا مناسبتی خواهد رفت
 زیرا مناسبت‌ها را هم ما در موضوعات جای مستقل برایش خواهیم داشت
 یعنی محور «مشخصه‌ها» تنها برای کاربردهای خیلی ضعیف به کار خواهد آمد
 مثلاً پژوهشگری که نیاز به داده‌های بسیار خام دارد و نمی‌خواهد برداشت‌های ما را ملاک قرار دهد

پس:

فرآیند همان‌گونه که در نموداری قبلاً برای شما ارسال کرده بودم (فلوچارت افقی)
 از داده‌های خام شروع می‌شود
 و پس از تبدیل انواع داده به یکدیگر (فیلم به صوت، یا صوت به متن و...)
 تقطیع شده و برچسب‌گذاری می‌شود
 فرآیند دیگری برچسب‌ها را «تناسب‌سازی» می‌نماید
 و گروه‌های برچسبی را شکل خواهد داد
 (شبیه به کاری که در نظام اصطلاحات و درختواره انجام می‌شود)
 در نهایت هر گروه برچسبی حول یک اصطلاح واحد
 تبدیل به یک «جستار» خواهد شد
 چند جستار، یعنی چند اصطلاح که ارتباط محتوایی قوی با یکدیگر دارند
 یک جریانی را ایجاد می‌کنند که شما نامش را «پرونده» گذاشته‌اید
 (البته ممکن است گاهی فقط یک جستار واحد پرونده تشکیل دهد)
 اکنون ما یک پرونده داریم که بر اساس جستارها و برچسب‌های تابع هر جستار
 حجم مشخصی از اطلاعات را گرد آورده است
 در قالب‌های گونه‌گون؛ قرآن، حدیث، مصاحبه، نقد، تصویر، کاریکاتور و...
 اکنون کاربر پرونده را می‌گشاید
 چند سرفصل می‌بیند
 هر سرفصل شامل حجمی از داده‌های مرتبط است
 قالب‌ها را می‌بیند
 و به اطلاعات دسترسی پیدا می‌کند
 در این روند حتی قالب‌های تولیدی، مانند: نمودارها و پاورپوینت‌هایی که شما طراحی خواهید کرد
 در تفسیر و توضیح فرمایشات و بیانات
 نیز جای خواهند داشت
 پس این وحدت شکل گرفت
 بدون این‌که به کثرت آسیب بزند
 حالا اگر کسی بخواهد از محور اصلی «موضوعات» صرف نظر نماید
 و مستقیم به سراغ محور فرعی «قالب‌ها» بروند
 می‌تواند مستقیم برود به بخش قرآن مثلاً

و در آنجا برچسب‌ها را مشاهده کرده و اطلاعات خود را بیابد که البته این نیز کاربردی فرعی از سایت خواهد بود چرا که کاربرد اصلی سایت همان محور اصلی است محور فرعی برای کاربردهای سطح پایین‌تر و محور تبعی (مشخصه‌های اطلاع) برای کاربردهای بسیار ضعیف ما هم به کسی توصیه نخواهیم کرد سُرنا را از سر گشادش بزند فضا را به گونه‌ای می‌چینیم که «پرونده‌ها» در صدر توجه باشند چرا که اگر مثلاً کسی به دنبال کلمات قصار هم بگردد حتماً ابتدا موضوعی را در نظر دارد، مانند: بیداری اسلامی، علوم انسانی، تحوّل در حوزه پس باید از محور اصلی شروع کند

اما مشکل دوم:

برای استانداردسازی برچسب‌ها
دو مرحله کار مشخصاً وجود دارد
ابتدا تولید برچسب
و دیگر سازماندهی برچسب‌ها

تولید برچسب

در محور اول سؤال اصلی این است که آیا ما می‌توانیم دست کارشناس خود را ببندیم در گزینش برچسب‌ها یا باید ذهن او را آزاد بگذاریم تا هر چه می‌خواهد برگزیند

اگر دوش اول را برویم

ریزش داده زیادی خواهیم داشت
چرا که کارشناس تبدیل به یک گزینش‌گر می‌شود
که اگر برچسبی را نیافت
چون هزینه تولید برچسب را بالا برده‌ایم (با قوانین و شورای اصطلاحات)
ترجیح می‌دهد از برچسب‌های موجود استفاده کند
و طبیعتاً پاره‌ای برداشت‌ها را رها می‌کند

اگر گزینه دوم را برگزینیم

طبیعتاً مرحله ساماندهی برچسب‌ها دشوارتر خواهد شد
پیشنهاد بنده به طور مشخص در نگاره قبلی این بود
که ما یک بستر خام از برچسب‌ها درست کنیم
با گزارش‌گیری‌های دیتابیزی که عرض شد
و با حذف واژه‌هایی که معنایی عام دارند
پس ما در مرحله اول یک حوضچه‌ای از برچسب‌ها خواهیم داشت
کارشناسان باید از این حوضچه گزینش کنند

اما هر لحظه که تمایل داشتند
اگر برچسبی را نیافتند
اجازه داشته باشند فوراً آن را به حوضچه بیافزایند
و به فیش مورد نظر متصل کنند
شورای اصطلاحات طبیعتاً تبدیل به یک کمیته خواهد شد
یک گروه کاری
نه فقط یک گروه سخنران
یک تیم که تمام حوضچه برچسب‌ها را در پیش روی خود بگذارد
و مترادف‌یابی و مشابه‌یابی کند
و متناسب‌سازی‌ها را انجام دهد
تا هر مجموعه از برچسب را به یک جستار واحد متصل سازد
جستار لزوماً اصطلاحی خاص است که نقشی محوری در فرمایشات رهبری داشته
و احکامی متوجه آن شده است
همین کارگروه در مرحله بعد «پرونده‌ها» را شکل خواهد داد
تمامی داده‌ها هم به صورت خودکار به پرونده‌ها متصل خواهد شد
زیرا با برچسب مشخص شده‌اند

اکنون اگر کسی وارد سایت شود

با صدها پرونده روبه‌رو خواهد شد
که به صورت موضوعی او را به اطلاعاتی رهنمون می‌گردند
که در قالب‌های گوناگون نظم یافته (قرآن، حدیث و...) البته که پاره‌ای برچسب‌ها
در چندین جستار و پرونده توان حضور دارند
خب باشند
این هم نعمتی است
یعنی یک اطلاع یا فیش در چندین پرونده شرف حضور خواهد یافت

در طراحی بانک اطلاعات، اما

- هر فیش تنها یک مکان اشغال خواهد کرد
پس ما دیتابسی خواهیم داشت که بخش‌های اصلی آن به شرح ذیل است:
۱. جدول پرونده‌ها
 ۲. جدول جستارها (برچسب‌های ویژه) و اتصال آن‌ها به پرونده‌ها
 ۳. جدول برچسب‌ها و اتصال به جستارها
 ۴. جدول عنوان فیش و اتصال به برچسب‌ها
 ۵. جدول داده کامل فیش (متن یا صوت یا فیلم یا ...) و اتصال به عنوان فیش
 ۶. جدول مشخصه‌ها (اطلاعات زمانی و مکانی و مناسبتی و سفرها و ...) و اتصال به داده اصلی (تفصیلی)
 ۷. جدول داده‌های اصلی (بیانات، دیدارها، خبرها و...)

طبیعتاً مشخصه‌های فیش همان مشخصه‌های داده اصلی است

لذا این مشخصه‌ها به همان داده اصلی متصل خواهد بود
داده‌های اصلی همان داده‌های خام تقطیع نشده است
که ضرورتاً باید در سایت وجود داشته باشد
زیرا هویت اثر و نشر به آن منوط است

برای استانداردسازی برچسب‌ها

به نظر بنده باید همان کارگروهی که کار را برعهده گرفت
تصمیم بگیرد
آن هم با کار بر روی برچسب‌ها در عمل
کار نظری زیادی نمی‌شود انجام داد
باید حوضچه برچسب‌ها را در برابر دیدگان‌شان بگسترند
همین کسانی که عضو تیم کاری هستند
و شروع به دسته‌بندی و واژه‌گزینی کنند
و در حین این عملیات
طبیعتاً به قوانین و قواعدی دست خواهند یافت
که بر روی کاغذ می‌نویسند و نصب‌العین خود می‌کنند
که در مراحل بعدی
روند یک‌دستی بر تمام فرآیند حاکم بماند

امیدوارم نگارش فوق برای اسلام و انقلاب مفید باشد
و ذخیره آخرت نگارنده قرار گیرد.

سیدمهدی موسوی موشح
۲۴ ربیع‌الثانی ۱۴۳۳

نگاهی خلاصه:

اما درباره دو نکته‌ای که فرمودید:

اما مشکل اول:

۱. موضوع اطلاع

۲. قالب اطلاع

۳. مشخصه‌های اطلاع

پس:

اما مشکل دوم:

تولید برچسب

اگر روش اول را برویم

اگر گزینه دوم را برگزینیم

اکنون اگر کسی وارد سایت شود

در طراحی بانک اطلاعات، اما

برای استانداردسازی برچسب‌ها

